

Meiden van de straat

Vocational Training Centre en kortdurende opvang voor Kayayo in Kumasi (Ghana)

Achtergrond

Alhoewel er geen officiële telling is geweest de afgelopen jaren, is duidelijk dat er duizenden kinderen in de straten van Kumasi leven. In 2007 zijn in Accra, de hoofdstad van Ghana, 26.000 straatkinderen geteld. Dit is een realistisch aantal kinderen dat binnen Ghana naar de steden trekt om daar op straat geld te verdienen. Een alarmerend aantal van deze kinderen kan niet genoeg geld verdienen om te overleven en richt zich uiteindelijk op drugsmokkel en zelfs kinderprostitutie.

De meerderheid van de straatkinderen in Kumasi bestaat uit meiden uit het noordelijke deel van het land. Deze regio is duidelijk armer en traditioneler dan het zuiden en midden van Ghana. De afgelopen jaren heeft Ghana economische groei gekend, maar de verschillen tussen regio's en tussen mannen en vrouwen zijn daarmee alleen maar groter geworden. De meiden die uit het noorden komen is een van de kwetsbaarste groepen in het land.

Als de meiden naar Kumasi komen, gaan ze op zoek naar werk als 'head porters' oftewel 'Kayayo'. Dit houdt in dat ze op de markt spullen op het hoofd dragen voor de marktkooplui. Als ze genoeg geld hebben verdiend willen ze met hun verworven eigendommen naar huis om terug naar school te gaan of te gaan trouwen. De realiteit in de straten van Kumasi is echter heel anders: kinderen maken lange, zware werkdagen en kunnen maar net de eindjes aan elkaar knopen. Als ze niet genoeg werk vinden, hebben ze geen geld voor onderdak en voedsel.

Omdat we zien dat de groep Kayayo in Kumasi hard groeit, willen we ons op deze kinderen richten met het project. Het is moeilijk voor de kinderen om een veilige plaats te vinden om te slapen. Veel van hen huren een plaatsje in een kleine winkel voor de nacht, of ze slapen onder het afdak van de winkels vlakbij de markt waar ze overdag werken. Deze plaatsen zijn open en het gevaar van overvallen of verkrachting is altijd aanwezig. Vooral nu er steeds meer meiden bij komen om als Kayayo te werken, is het heel moeilijk voor hen om voldoende werk te vinden en steeds meer meiden komen in de prostitutie terecht. Door het werk als prostituee, verkrachting, betaling voor een slaapplaats (door middel van seks), onwetendheid of eigen keuzes, krijgen steeds meer meiden een kind. Een probleem is dat als ze eenmaal een kind hebben, veel van hen niet meer terug kunnen naar hun familie en zelf hun leven verder moeten opbouwen. De meesten hebben niet de achtergrond om beter werk te vinden en blijven daarom hetzelfde werk doen.

Strategie plan - Skills Training programma

Lange termijn doelstelling

- De meiden worden onafhankelijk door het leren van een vak en andere basisvaardigheden.
- De meiden zijn in staat om een veilige verblijfplaats te betalen en te voorzien in hun levensonderhoud, door te werken in het vak waarvoor ze geleerd hebben.

Korte termijn doelstelling

- Het vervullen van de primaire levensbehoeften van de meiden in de tijd dat ze in het skills training centre wonen.
- Het bieden van educatie op het gebied van vaktraining, alfabetisering, rekenen en zakelijke vaardigheden.
- Het aanleren van levensvaardigheden (lifeskills) die nodig zijn om bijvoorbeeld zelf een huishouden te runnen of om gezond te blijven.

Voorwaarden voor toelating

- In principe kunnen alle straatmeiden in de leeftijd van 14 tot en met 18 jaar die serieuze interesse tonen om kapster of klermaakster te worden, worden aangenomen, maar meiden die geen mogelijkheid hebben om een vak te leren terwijl ze bij de familie wonen krijgen voorrang.
- Voordat de meiden op de opleiding worden toegelaten, moeten ze om hun motivatie te tonen en om zich voor te bereiden 1 maand iedere ochtend naar de (al bestaande) alfabetiseringslessen in het inloophuis komen.

Primaire levensbehoeften

In de tijd dat de meiden in het skills training centrum verblijven krijgen ze een bed en locker in een slaapzaal. De slaapzaal delen ze met de andere meiden van dezelfde opleiding. Er slapen dus 20 meiden in een slaapzaal. De bedden zijn van een groter formaat dan gebruikelijk in scholen, zodat als een meisje al een kind heeft, ze daarmee samen in het bed kan slapen.

De meiden (en hun eventuele kind) krijgen 3 maaltijden per dag, er zijn toiletten en douches bij de slaapzalen en ook de toiletbenodigdheden en kleding wat ze nodig hebben tijdens het verblijf in het centrum krijgen ze van het project.

Als meiden een korte tijd moeten wachten voor ze kunnen starten met de opleiding, kunnen ze gebruik maken van de korte termijn accommodatie.

Er is altijd een huismoeder aanwezig om de meiden te begeleiden in hun taken, de rust in huis te bewaren en om eventuele vragen te beantwoorden.

Alle meiden die de opleiding volgen worden aangemeld bij het National Health Insurance Scheme. Dit is de ziektekosten verzekering in Ghana waardoor vrijwel alle kosten voor doktersbezoek en medicijnen worden vergoed.

Educatie

Ieder jaar start een nieuwe groep van 20 meiden die worden opgeleid tot kapster. Dit is een voltijd opleiding. Iedere twee jaar start een nieuwe groep van 20 meiden voor de voltijd opleiding tot klermaakster. Dit betekent dat iedere 2 jaar 60 meiden een beroepsopleiding zullen afronden.

Iedere ochtend zullen er twee uur alfabetiserings- en wiskundelessen gegeven worden. Eenmaal per week is er een les in basis economische en zakelijke vaardigheden. De rest van

de tijd krijgen de leerlingen les in het gekozen vak. De lesdag start iedere ochtend om 8.00 uur en eindigt om 16.00 uur, met een uur lunch pauze.

Naast de lessen ter voorbereiding op het werk wat de leerlingen in de toekomst zullen doen, worden er ook lessen gegeven in algemene levensvaardigheden. Dit zal in de avonden gedaan worden, en waar mogelijk worden aangeboden op een creatieve manier, zodat het niet alleen leerzaam maar ook leuk is om te volgen. Voorbeelden van levensvaardigheden zijn hygiëne, voedszaam eten, National Health Insurance Scheme, HIV/Aids, omgang met geld.

De meiden worden voorbereid op het voor zichzelf zorgen en het runnen van een eigen huishouden na de opleiding. Er is een huismoeder in huis die ze begeleidt in de algemene huishoudelijke taken als schoonmaken en koken. Op deze manier leren ze wat er gedaan moet worden in een eigen huis en hoe ze dat moeten doen.

Huisregels

Er zijn niet veel huisregels die we vooraf zullen opstellen. Ieder jaar als er een nieuwe groep start, zullen we samen met de meiden afspraken maken over de regels en een systeem van beloning en straf, waarbij lijfstraffen niet toegestaan zijn. Dit gaat met name over afspraken en regels die ook in ieder normaal huishouden gelden. De meiden moeten zich aan de gemaakte afspraken houden om zeker te zijn van hun plaats in het programma.

Er zijn wel een aantal basisregels die voor iedere groep zullen gelden. Dit zijn regels die wij het noodzakelijk achten om de educatie voorspoedig te laten verlopen, om de overgang van het opleidingscentrum naar het werkende leven soepel te maken, voor de veiligheid van de meiden en om te voorkomen dat meiden in de prostitutie werken. Deze basisregels zijn:

- Tijdens de lessen en tussen 19.00 uur 's avonds en 7.00 uur 's ochtends mogen de meiden het huis niet verlaten.
- De meiden volgen iedere les die ze geacht worden te volgen, van 8.00 uur tot 16.00 uur.
- De meiden zorgen zelf voor het klaarmaken van eten en schoonmaken in en om het huis, aan de hand van een corveeschema. Dit wordt begeleid door de huismoeder die hen de benodigde vaardigheden hiervoor leert. De lunch wordt voor hen verzorgd, omdat dit tijdens studietijd is.
- Het is niet toegestaan voor de meiden om gedurende het jaar of de twee jaar dat ze de opleiding volgen te werken om geld te verdienen. Het is niet nodig en ze worden geacht hun energie te besteden aan de opleiding en voorbereiding op hun leven na de opleiding.
- De meiden werken zoveel mogelijk samen met de sociaal werker om al tijdens de opleiding te beginnen met het opstarten van hun toekomstige leven.

Toekomstgericht

Alle meiden worden gevolgd door een social worker om hen voor te bereiden op hun leven na de opleiding. Deze sociaal werkers volgen en helpen hen ook na afloop van de opleiding bij het opbouwen van hun leven. Dit kan op verschillende manieren gebeuren. Als een meisje totaal geen kans heeft om weer bij de familie te wonen, zal een social worker het meisje begeleiden in het zoeken van werk en een eigen plek om te wonen. Soms wordt een leerlinge na het volgen van een opleiding wel geaccepteerd om bij de familie te wonen. Dan zal de social worker contact leggen met de familie om het weer thuis komen wonen voorspoedig te laten verlopen en te zorgen dat de voorwaarden acceptabel zijn voor het betreffende meisje.

Strategie plan - Korte termijn accommodatie

Lange termijn doelstelling

Minder meiden komen in de prostitutie terecht of raken zwanger, zodat meer meiden veilig naar huis kunnen. De meiden gaan terug naar school of naar een vakopleiding om hun onafhankelijkheid en kansen voor de toekomst te vergroten.

Korte termijn doelstelling

- *Het tijdelijk vervullen van de primaire levensbehoeften van meiden tot 18 jaar die op straat leven en werken, maar die hebben aangegeven terug naar huis te willen.*
- *Het voorbereiden van straatmeiden op het leven thuis door het aanleren van dagelijkse vaardigheden en het bieden van een dagstructuur.*
- *Het voorbereiden van straatmeiden op terugkeer in school door bijles te geven in de basisvaardigheden in lezen, schrijven en rekenen.*

Specifieke doelgroep

De korte termijn accommodatie is om meiden te huisvesten in de tijd dat ze moeten wachten om terug naar huis en school te gaan. Dit zijn vaak de meiden die nieuw in Kumasi aankomen. Zij zijn nog niet gewend aan het leven op straat en daardoor extra kwetsbaar, maar de kans op een voorspoedige rehabilitatie thuis is ook groter. Door het programma hebben ze een veilige plek om te slapen, zodat ze zich niet op prostitutie hoeven te richten. De regels in huis zijn erop gericht dat meiden niet in de prostitutie terecht komen en ook de kans op verkrachting zo klein mogelijk te maken.

Voorwaarden

- Alle straatmeiden jonger dan 18 jaar zijn welkom, hoewel we verwachten dat de meeste meiden tussen de 8 en 15 jaar oud zullen zijn.
- Voordat de meiden naar de opvang kunnen komen hebben ze besloten dat ze naar huis willen en naar school of vocational training.
- De meiden moeten zoveel mogelijk samenwerken met de social worker om het onderzoek naar de thuissituatie en schoolmogelijkheden zo spoedig mogelijk te laten verlopen.
- Tussen 19.00 uur en 7.00 uur mogen de meiden het huis niet verlaten. Dit is om te voorkomen dat ze in de prostitutie werken en om de algemene veiligheid van de meiden te vergroten.

Primaire levensbehoeften

Het programma is met name gericht op het tijdelijk vervullen van de primaire levensbehoeften van de straatmeiden. We hebben 20 slaapplaatsen waar meiden gebruik van kunnen maken, er zijn douches en toiletten en een keuken waar 3 maaltijden per dag gekookt zullen worden. In de tijd dat de meiden op het project zijn, hoeven ze dus niet te werken omdat er voor ze gezorgd wordt.

Educatief

Vrijwel alle meiden die komen hebben een of twee jaar op school gezeten, maar zijn daarna gestopt. Ons doel is om deze meiden weer terug naar school te laten gaan, terwijl ze bij hun ouders of een voogd wonen. Om hierop voor te bereiden krijgen de meiden in de tijd dat ze op de korte opvang zijn iedere ochtend les in lezen, schrijven en rekenen. Omdat er maar een paar meiden per keer zijn, kan de les specifiek op iedere leerling worden afgestemd, zodat ze goed voorbereid naar school kunnen.

Een andere vorm van educatie is het bieden van een dagstructuur en het laten meedraaien van de meiden daarin. In de praktijk betekent dit dat er een huismoeder is, die door middel

van een corvee schema en begeleiding de meiden leert hoe ze huishoudelijke taken moeten uitvoeren, zoals het huis schoonhouden of koken.

Er zal meerdere malen per week een les gegeven worden in algemene levensvaardigheden (life skills), waarbij de meiden leren over bijvoorbeeld de noodzaak van hygiene, voedzaam eten, National Health Insurance Scheme (soort ziekenfonds in Ghana) of seksueel overdraagbare aandoeningen/aids.

Toekomstgericht

Ieder kind wat bij het project binnenkomt en om hulp vraagt, wordt gekoppeld aan een social worker. Deze social worker helpt het kind om te weten wat hij/zij wil doen en wat de mogelijkheden zijn om van de straat af te komen.

De meiden die naar huis willen en in de kortdurende accommodatie worden opgevangen, worden daar ook gekoppeld aan een social worker. Deze social worker gaat naar de familie van het betreffende meisje (al dan niet samen met het kind, dat is afhankelijk van de situatie) om te informeren of er een plek is voor het kind om te wonen, en de aanleiding dat het kind op straat terecht is gekomen. Als de oorspronkelijke problemen, waardoor het kind in eerste instantie op straat kwam verholpen worden, er draagvlak is voor het kind om weer bij de familie te wonen en er een school geregeld is voor het kind, wordt het kind weer thuisgeplaatst. De social worker zal het kind ook daarna blijven volgen om ervoor te zorgen dat er geen terugval komt, door twee maal per jaar op huisbezoek te gaan.

Als er een meisje is wat niet thuisgeplaatst kan worden, krijgt dit meisje de mogelijkheid om door te stromen naar het skillstraining centre (voor kinderen vanaf 14 jaar) of er wordt een plek gezocht in een weeshuis (voor jongere kinderen). Tot ze daar terecht kan, kan ze op de kortdurende opvang blijven.

Verdere projectinformatie

Sponsoring

Financiële bijdragen voor de straatmeiden zijn meer dan welkom. Deze kunnen gestort worden op:

Rekeningnummer: 40.06.14.030 (ABN AMRO)

Ten name van: Bresillac Foundation

Te: Cadier en Keer

Onder vermelding van: Project Hanneke Nooijen

De Bresillac Foundation is een erkend goed doel en giften zijn dus aftrekbaar voor de belasting. Alle bijdragen worden volledig besteed aan dit project.

Verdere informatie

Meer informatie is te vinden op www.straatmeidenghana.nl.